

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 1/20
Λουξεμβούργο, 13 Ιανουαρίου 2020

Πανηγυρική συνεδρίαση του Δικαστηρίου

Επίσημη ανάληψη υποχρεώσεων ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκ μέρους της Προέδρου και των Μελών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Πανηγυρική συνεδρίαση της 13ης Ιανουαρίου 2020

Κατά την πανηγυρική συνεδρίαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης που πραγματοποιήθηκε σήμερα στις 15:00, η Πρόεδρος και τα Μέλη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ανέλαβαν επισήμως τις υποχρεώσεις τους όπως προβλέπουν οι Συνθήκες, παρουσία του Αυτού Βασιλικής Υψηλότητας του Μεγάλου Δούκα του Λουξεμβούργου, του Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου, κ. Fernand ETGEN, και του Πρωθυπουργού του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου, κ. Xavier BETTEL. Προτού η Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής αναλάβουν επισήμως τις υποχρεώσεις τους, ο Κοση LENAERTS, Πρόεδρος του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκφώνησε ομιλία (βλ. Παράρτημα).

Ανέλαβαν επισήμως υποχρεώσεις η κ. Ursula von der LEYEN, Πρόεδρος, ο κ. Frans TIMMERMANS, εκτελεστικός Αντιπρόεδρος, η κ. Margrethe VESTAGER, εκτελεστική Αντιπρόεδρος, ο κ. Valdis DOMBROVSKIS, εκτελεστικός Αντιπρόεδρος, ο κ. Josep BORRELL FONTELLES, Υπάτος εκπρόσωπος/Αντιπρόεδρος, η κ. Věra JOUROVÁ, Αντιπρόεδρος, η κ. Dubravka ŠUICA, Αντιπρόεδρος, ο κ. Μαργαρίτης ΣΧΟΙΝΑΣ, Αντιπρόεδρος, ο κ. Johannes HAHN, η κ. Mariya GABRIEL, ο κ. Nicolas SCHMIT, ο κ. Paolo GENTILONI, ο κ. Janusz WOJCIECHOWSKI, ο κ. Thierry BRETON, η κ. Elisa FERREIRA, η κ. Στέλλα ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ, ο κ. Didier REYNDEERS, η κ. Helena DALLI, η κ. Ylva JOHANSSON, ο κ. Janez LENARČIČ, η κ. Adina VĂLEAN, ο κ. Olivér VÁRHELYI, η κ. Jutta URPIILAINEN, η κ. Kadri SIMSON και ο κ. Virginijus SINKEVIČIUS.

Μολονότι οι Συνθήκες δεν ορίζουν ειδικά τον τύπο και τη διαδικασία για την επίσημη ανάληψη υποχρεώσεων, η Επιτροπή απέδιδε ανέκαθεν μεγάλη σημασία στην επίσημη ανάληψη των υποχρεώσεων αυτών ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιβεβαιώνοντας τη βαθιά προσήλωσή της στη συγκεκριμένη παράδοση, η νέα Επιτροπή μερίμνησε να γίνει η επίσημη ανάληψη υποχρεώσεων ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης το ταχύτερο δυνατόν, λίγες μόλις εβδομάδες μετά την έναρξη των καθηκόντων της.

Η Πρόεδρος και τα Μέλη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ανέλαβαν επισήμως τις υποχρεώσεις τους με τα εξής λόγια:

«Διοριζόμενος(-η) ως Μέλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, κατόπιν της ψήφου εγκρίσεως εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, αναλαμβάνω επισήμως την υποχρέωση:

να τηρώ τις Συνθήκες και τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων μου·

να ασκώ τα καθήκοντά μου με πλήρη ανεξαρτησία, προς το γενικό συμφέρον της Ένωσης·

κατά την άσκηση των καθηκόντων μου, να μην επιζητώ και να μη δέχομαι υποδείξεις από κυβερνήσεις, θεσμικά όργανα, λοιπά όργανα και οργανισμούς·

να απέχω από κάθε πράξη ασυμβίβαστη προς τα καθήκοντά μου ή την εκτέλεση του έργου μου.

Τελώ εν γνώσει της υποχρέωσης που υπέχει κάθε κράτος μέλος σύμφωνα με τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης να σέβεται τη φύση των καθηκόντων αυτών και να μην επιδιώκει να επηρεάζει τα μέλη της Επιτροπής κατά την εκτέλεση του έργου τους.

Επιπλέον, αναλαμβάνω τη δέσμευση να τηρώ, κατά τη διάρκεια της θητείας μου και μετά τη λήξη της, τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη θέση μου, ιδίως τις υποχρεώσεις εντιμότητας και διακριτικότητας ως προς την αποδοχή, μετά τη λήξη της θητείας μου, ορισμένων θέσεων ή ορισμένων πλεονεκτημάτων.»

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από την πανηγυρική συνεδρίαση μπορείτε να δείτε στο "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106

Ομιλία του Προέδρου K. Lenaerts

«Η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορίζει στο άρθρο 245 ότι τα Μέλη της Επιτροπής αναλαμβάνουν επισήμως την υποχρέωση, κατά την ανάληψη των καθηκόντων τους, να τηρούν κατά τη διάρκεια της θητείας τους και μετά τη λήξη αυτής τις υποχρεώσεις που απορρέουν εκ της θέσεώς τους.

Μολονότι δεν προβλέπεται ρητώς συγκεκριμένη τυπική διαδικασία, αποτελεί πάγια πρακτική να διεξάγεται ενώπιον του Δικαστηρίου η τελετή για την επίσημη ανάληψη υποχρεώσεων εκ μέρους των Μελών της Επιτροπής. Η πρακτική αυτή έχει διπλό συμβολισμό: αφενός τονίζει την προσήλωση στην τήρηση του δικαίου ως βασικό γνώρισμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της λειτουργίας των θεσμικών οργάνων της, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται η Επιτροπή, και αφετέρου υπογραμμίζει τη σημασία της αποστολής την οποία αναθέτουν στην Επιτροπή οι Συνθήκες.

Το νέο Σώμα των Επιτρόπων που θα αναλάβουν, εντός ολίγου, την επίσημη δέσμευση ενώπιον του Δικαστηρίου χαρακτηρίζεται από μια ικανοποιητική ισορροπία σε πολλά επίπεδα: 12 γυναίκες και 15 άνδρες, νέα πρόσωπα μαζί με Επιτρόπους των οποίων η θητεία λήγει και ανανεώνεται, πρώην πρωθυπουργοί και υπουργοί, πρώην Ευρωβουλευτές και βουλευτές εθνικών κοινοβουλίων, σημαίνουσες προσωπικότητες από τον οικονομικό και χρηματοπιστωτικό χώρο, ή ακόμη πρώην Μόνιμοι Αντιπρόσωποι των κρατών μελών στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Πρόκειται λοιπόν για μια ομάδα η οποία διαθέτει όλα τα απαραίτητα προσόντα για να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση στις μέρες μας. Θα μου επιτρέψετε να αναφερθώ σήμερα εν τάχει στις κυριότερες από αυτές.

Κατ' αρχάς, το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος της 23ης Ιουνίου 2016 σχετικά με την παραμονή του Ηνωμένου Βασιλείου στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή την έξοδό του από αυτήν βύθισε την Ένωση σε μια κατάσταση η οποία αποτελεί μεν προϊόν δημοκρατικής επιλογής, πλην όμως μας θλίβει όλους ως Ευρωπαίους και είναι εντελώς πρωτόγνωρη στην ιστορία του ευρωπαϊκού οικοδομήματος. Εάν, όπως όλα δείχνουν, το Brexit γίνει πραγματικότητα στις 31 Ιανουαρίου 2020, η Επιτροπή θα κληθεί αναπόφευκτα να διαδραματίσει πρωταγωνιστικό ρόλο στην προσπάθεια να εξασφαλιστεί η συντεταγμένη αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου, τόσο σε επίπεδο διαχείρισης κατά τη μεταβατική περίοδο η οποία προβλέπεται από τη Συμφωνία αποχώρησης όσο και σε επίπεδο διαπραγματεύσεων αναφορικά με τη φύση και το περιεχόμενο των μελλοντικών σχέσεων μεταξύ της Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου.

Εν συνεχεία, καθίσταται σαφές ότι σε τοπική, εθνική, ευρωπαϊκή αλλά και παγκόσμια κλίμακα πολλαπλασιάζονται οι δράσεις ευαισθητοποίησης ως προς το φαινόμενο της κλιματικής απορρύθμισης και ως προς τις ολοένα πιο αισθητές και ανησυχητικές επιπτώσεις του για τα οικοσυστήματα και τη βιοποικιλότητα, αλλά ασφαλώς και για την υγεία μας. Αυτό το οικουμενικό κίνημα ευαισθητοποίησης συμβαδίζει με την αναζήτηση ενός μοντέλου κοινωνίας και ανάπτυξης αληθινά «βιώσιμης» και «αιφόρου» από περιβαλλοντικής και ενεργειακής σκοπιάς.

Στο πλαίσιο αυτό, προκαλεί ιδιαίτερη χαρά η ταχύτητα με την οποία η νέα Επιτροπή θέλησε να συγκεκριμενοποιήσει μια από τις προτεραιότητες, αν όχι «την απόλυτη» προτεραιότητα, του προγράμματος δράσης της. Μιλώ για την παρουσίαση στις 11 Δεκεμβρίου 2019 –δηλαδή λίγες μόλις ημέρες μετά την έναρξη της θητείας του νέου Σώματος των Επιτρόπων– της φιλόδοξης «Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας» («European Green Deal»), η οποία θέτει ως στόχο την επίτευξη «μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα» στην Ευρωπαϊκή Ένωση έως το 2050.

Μια άλλη σοβαρή πρόκληση είναι η διαχείριση της μεταναστευτικής κρίσης που ταλανίζει την ήπειρό μας εδώ και περισσότερο από μια δεκαετία. Η κρίση αυτή απασχολεί έντονα τους

Ευρωπαίους πολίτες και έχει τροφοδοτήσει τις ψήφους διαμαρτυρίας και τα αντανακλαστικά αναδιπλώσης και περιχαράκωσης στην εθνική ταυτότητα που παρατηρούνται σε αρκετά κράτη μέλη. Πέραν της πώλωσης που δημιουργεί στο εσωτερικό των κρατών μελών, η μεταναστευτική κρίση προκαλεί ενίοτε και αντιπαραθέσεις μεταξύ τους. Είναι συνεπώς επιτακτική η ανάγκη για τους φορείς της πολιτικής εξουσίας να αμβλύνουν αυτές τις εντάσεις προτείνοντας μέτρα τα οποία να «βασίζ[ον]ται στην αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών και [να] είναι δίκαι[α] έναντι των υπηκόων τρίτων χωρών», όπως επιτάσσει το άρθρο 67, παράγραφος 2, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τον τελευταίο καιρό εκφράζονται, σε πολλά κράτη μέλη, ανησυχίες λόγω των απειλών που δέχονται το κράτος δικαίου, η δημοκρατία, οι θεμελιώδεις ελευθερίες και τα θεμελιώδη δικαιώματα, ενώ πληθαίνουν αντίστοιχα οι σχετικές υποθέσεις, ιδίως οι προδικαστικές, ενώπιον του Δικαστηρίου μας. Αυτό το πλέγμα κοινών αξιών συνιστά «το έμβλημα της Ένωσης», όπως πολύ σωστά γράφετε, κυρία Πρόεδρε της Επιτροπής, στο πρόγραμμα δράσης σας, και, ως εκ τούτου, οφείλουμε να το υπερασπιζόμαστε ανυποχώρητα, χωρίς εκπτώσεις και συμβιβασμούς.

Η μεταναστευτική κρίση και οι υποθέσεις που άπτονται των αρχών του κράτους δικαίου συγκαταλέγονται στις βασικές αιτίες του περιρρέοντος ευρωσκεπτικισμού. Σε μια τέτοια συγκυρία, η Επιτροπή και όλα τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα καλούνται να αναδείξουν με μεγαλύτερη ενάργεια, στην επικοινωνία τους με τους πολίτες, την υπεραξία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χρησιμοποιώντας όσο το δυνατόν πιο απλή και κατανοητή γλώσσα. Η υπεραξία αυτή είναι τόσο προφανής ώστε δεν νοείται να εμφανίζεται ευάλωτη απέναντι στα fake news και στις κακόβουλες απόπειρες χειραγώγησης.

Πρώτα απ' όλα, το ευρωπαϊκό οικοδόμημα μετέτρεψε μια ήπειρο που μαστιζόταν για αιώνες από τους πολέμους σε τόπο ειρήνης και ευημερίας, στον οποίο τα ατομικά δικαιώματα, οι ατομικές ελευθερίες και οι δημοκρατικές αξίες έχουν πραγματική υπόσταση και δεν μετατρέπονται σε κούφια έννοιες, κενές περιεχομένου. Επίσης, αναβάθμισε εντυπωσιακά το βιοτικό επίπεδο και την ποιότητα ζωής των πολιτών σε όλα τα κράτη μέλη, είτε πρόκειται για τα ιδρυτικά είτε για εκείνα που προσχώρησαν πιο πρόσφατα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Πάντως, είναι αλήθεια ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση, εφόσον θέλει να αποτελεί παράδειγμα δικαιοσύνης, οφείλει να πατάξει τη φοροδιαφυγή και τις διάφορες μορφές απάτης στον κοινωνικοασφαλιστικό τομέα. Δεν επιτρέπεται τέτοια φαινόμενα να επισκιάζουν έστω και στο ελάχιστο τα αδιαμφισβήτητα οφέλη που έχει τόσο για τους πολίτες όσο και για τις επιχειρήσεις η ενιαία ευρωπαϊκή αγορά. Το οικονομικό μοντέλο της Ένωσης, καρπός δεκαετιών ενοποίησης και σύγκλισης των εθνικών νομοθεσιών, μπορεί να τυγχάνει καθολικής εμπιστοσύνης και αποδοχής μόνον αν υπηρετεί την ευημερία παράλληλα με τη φορολογική και την κοινωνική δικαιοσύνη.

Μια άλλη πρόκληση για την Ευρώπη είναι η μετάβαση στην ψηφιακή εποχή. Οι τεχνολογίες της πληροφορίας εγείρουν οκ ολίγα ευαίσθητα ζητήματα, όπως, παραδείγματος χάρη, ζητήματα προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των προσωπικών δεδομένων, καθώς και ζητήματα ασφάλειας και ηθικής.

Τέλος, η Ευρώπη δεν είναι μια απομονωμένη ήπειρος, αλλά ιδρύει και καλλιεργεί σχέσεις, διμερείς και πολυμερείς, με τον υπόλοιπο κόσμο. Ο εποικοδομητικός διάλογος με τους εταίρους μας συνιστά αναγκαία προϋπόθεση για την επίτευξη των σκοπών της μεσοπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης ευημερίας στην ήπειρό μας, της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας, καθώς και της βιώσιμης ανάπτυξης.

Επιτρέψτε μου να υπενθυμίσω εδώ τη σημασία της αποστολής του Ύπατου Εκπροσώπου της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, ο οποίος είναι επίσης Αντιπρόεδρος της Επιτροπής. Η Συνθήκη της Λισσαβώνας, προβλέποντας τη θέση αυτή, η οποία αντικατέστησε εκείνη του Ύπατου Εκπροσώπου για την Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφαλείας, εδραίωσε και ενίσχυσε τις σχετικές αρμοδιότητες, επεκτείνοντάς τες σε όλα τα πεδία της εξωτερικής δράσης της Ένωσης.

Δεδομένου ότι τα προβλήματα τα οποία συνδέονται με την ασφάλεια, την οικονομία, τη μετανάστευση, ακόμη και την κλιματική αλλαγή, συχνά συμπλέκονται, η ειδημοσύνη και η «συνολική εποπτεία» που έχει ο Ύπατος Εκπρόσωπος μπορούν να συνεισφέρουν αποφασιστικά στη διασφάλιση της συνοχής της εξωτερικής δράσης της Ένωσης. Επιπλέον, εξασφαλίζοντας ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα εκφράζεται με μία ενιαία φωνή στη διεθνή σκηνή, ο Ύπατος Εκπρόσωπος συμβάλλει στην ανάδειξη της Ένωσης σε μείζονα παράγοντα για την προώθηση της ειρήνης και της ασφάλειας στον κόσμο, μεταξύ άλλων μέσω της επίλυσης των διεθνών συγκρούσεων.

Σε όλα αυτά τα περίπλοκα και ευαίσθητα ζητήματα, στα οποία έρχονται να προστεθούν η καταπολέμηση των ανισοτήτων κάθε είδους καθώς και η αδιάκοπη μάχη ενάντια στην τρομοκρατία, το οργανωμένο έγκλημα και τα καθεστώτα που είναι υπεύθυνα για εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας και για καταπατήσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η Επιτροπή καλείται να δώσει κατάλληλες απαντήσεις που να συνάδουν με τους σκοπούς του ευρωπαϊκού εγχειρήματος και με τις θεμελιώδεις αξίες οι οποίες το διαπνέουν.

Οι απαντήσεις αυτές –και αναφέρομαι ιδίως σε όσες σχετίζονται με την προάσπιση του κράτους δικαίου και με την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων– αποτελούν κοινή ευθύνη των κρατών μελών και των θεσμικών οργάνων της Ένωσης.

Στο πλαίσιο αυτό, έχει ιδιαίτερη βαρύτητα ο ρόλος του «θεματοφύλακα των Συνθηκών», δυνάμει του οποίου η Επιτροπή μπορεί να ζητεί από το Δικαστήριο να διαπιστώσει παράβαση κράτους μέλους ή να επιβάλει κυρώσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με δική του απόφαση.

Γενικώς, οι πρωτοβουλίες της Επιτροπής, είτε πρόκειται για την κίνηση νομοθετικών είτε για την κίνηση δικαστικών διαδικασιών, έχουν άμεσο αντίκτυπο στη δραστηριότητα των δικαιοδοτικών οργάνων της Ένωσης, διευρύνοντας τους τομείς των διαφορών που υποβάλλονται στην κρίση τους.

Τούτο είναι ενδεικτικό της στενής αλληλεπίδρασης που υπάρχει ανάμεσα στην αποστολή, αφενός, της Επιτροπής και, αφετέρου, των δικαιοδοτικών οργάνων της Ένωσης. Η μεν Επιτροπή, ως φορέας πολιτικής εξουσίας, προάγει υπό όλες τις περιστάσεις το γενικό συμφέρον της Ένωσης και την εφαρμογή του δικαίου της, τόσο του πρωτογενούς όσο και του παράγωγου. Το δε Δικαστήριο, ως φορέας δικαστικής εξουσίας, εγγυάται την απονομή αντικειμενικής, ανεξάρτητης και αμερόληπτης δικαιοσύνης σε όλους τους τομείς τους οποίους καλύπτει το δίκαιο της Ένωσης. Αμφότερα τα θεσμικά όργανα συντελούν στην επίτευξη των ίδιων σκοπών, δηλαδή στην αρμονική υλοποίηση των διαφόρων πολιτικών της Ένωσης και στην κατοχύρωση των κεκτημένων του ευρωπαϊκού οικοδομήματος και των ιδρυτικών αξιών του.

Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι Μέλη της Επιτροπής,

τα εξαιρετικά προσόντα σας, η πλούσια επαγγελματική πείρα σας και τα σημαντικά καθήκοντα τα οποία έχετε κληθεί να εκπληρώσετε καθ' όλη τη διάρκεια της προηγούμενης σταδιοδρομίας σας αποτελούν εχέγγυα ότι είστε όλες και όλοι σε θέση να αντεπεξέλθετε στις δυσκολίες που σας περιμένουν και να ασκήσετε με επιτυχία τις νέες αρμοδιότητές σας.

Εξ ονόματος του Δικαστηρίου και των Μελών του, σας συγχαίρω θερμά και σας εύχομαι ολόψυχα να καρποφορήσουν οι προσπάθειές σας για την ανάκαμψη και την ενδυνάμωση της Ευρώπης και για την ανάδειξη της ανεκτίμητης υπεραξίας την οποία εισφέρει η Ευρωπαϊκή Ένωση στην οικονομική ζωή και στη ζωή των πολιτών της ηπείρου μας.»